



Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 3502/2024
23.10.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Драгане Маринковић, председника већа, Зорице Булајић, Ирене Вуковић, Драгане Бољевић и Радославе Мађаров, чланова већа, у парници тужилаца АА из ... и ББ из ..., чији је заједнички пуномоћник Немања Марковић, адвокат из ..., против туженог „Sectra consalting“ ДОО из Београда, чији је пуномоћник Никола Илић, адвокат из ..., ради исплате, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 4711/23 од 17.07.2024. године, у седници одржаној 23.10.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРИХВАТА СЕ одлучивање о посебној ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 4711/23 од 17.07.2024. године.

ПРЕИНАЧУЈУ СЕ пресуда Апелационог суда у Београду Гж1 4711/23 од 17.07.2024. године и пресуда Основног суда у Панчеву П1 41/19 од 14.06.2023. године у делу који се односи на захтев тужиоца АА за исплату разлике накнаде зараде за време коришћења годишњег одмора за 2018. годину и на захтев тужиоца ББ за исплату накнаде штете за неискоришћен годишњи одмор за 2017. годину тако што **се одбијају** као неосновани тужбени захтеви: тужиоца АА којим је тражио да му тужени исплати износ од 299,05 динара на име разлике накнаде зараде за време коришћења годишњег одмора за 2018. годину са законском затезном каматом од 01.01.2019. године до исплате и тужиоца ББ да му тужени исплати износ од 6.479,93 динара на име накнаде штете за неискоришћени годишњи одмор за 2017. годину са законском затезном каматом од 01.01.2018. године до исплате, као и у погледу одлуке о трошковима поступка и одбија захтев тужилаца да им тужени накнади трошкове парничног поступка.

У преосталом делу ревизија туженог се одбија као неоснована.

ОДРЕЂУЈЕ СЕ да свака странка сноси своје трошкове.

Образложење

Пресудом Основног суда у Панчеву П1 41/19 од 14.06.2023. године, ставом првим изреке, дозвољено је објективно преиначење тужбе. Ставом другим изреке, делимично су усвојени тужбени захтеви тужилаца па је обавезан тужени да тужиоцу

АА исплати: износ од 299,05 динара на име разлике накнаде зараде за време коришћења годишњег одмора у 2018. години са законском затезном каматом од 01.01.2019. године до коначне исплате, износ од 5.587,53 динара на име накнаде за неискоришћен годишњи одмор за 2018. годину са законском затезном каматом од 01.01.2019. године до коначне исплате и износ од 4.704,20 динара на име трошкова за долазак и одлазак са рада са законском затезном каматом од 26.10.2022. године до коначне исплате; тужиоцу ББ исплати износ од 6.479,93 динара на име накнаде за неискоришћен годишњи одмор за 2017. годину са законском затезном каматом од 01.01.2018. године до коначне исплате и износ од 16.917,37 динара на име накнаде за неискоришћен годишњи одмор за 2018. годину са законском затезном каматом од 01.01.2018. године до коначне исплате (услед очигледне грешке у писању наведено је да је тужени обавезан да тужиоцу АА исплати разлику накнаде зараде за неискоришћени годишњи одмор за 20018. годину, уместо за време коришћења годишњег одмора у 2018. години, односно да тужиоцима АА и ББ исплати накнаду зараде за неискоришћени годишњи одмора за 2017. и 2018. годину, уместо накнаду за неискоришћен годишњи одмор). Ставом трећим изреке, одбијен је као неоснован део тужбеног захтева тужилаца и то тужиоца АА за исплату износа од 28.649,68 динара на име неисплаћене зараде за ноћни рад са законском затезном каматом од 01.11.2018. године до коначне исплате, за законску затезну камату обрачунату на износ од 299,05 динара на име разлике зараде за време коришћења годишњи одмора обрачунату од 01.01.2018. године закључно са 31.12.2018. године и износа од 21.835,82 динара са законском затезном каматом обрачунатом од 26.10.2022. године до исплате на име стицања без основа; тужиоца ББ за исплату износа од 27.784,90 динара на име неисплаћене зараде за ноћни рад са законском затезном каматом почев од 01.11.2018. године до коначне исплате, преко досуђеног износа од 6.479,93 динара до траженог износа од 7.559,92 динара са законском затезном каматом обрачунатом од 01.01.2018. године на име накнаде за неискоришћен годишњи одмор за 2017. годину, износа од 22.263,00 динара са законском затезном каматом од 26.10.2022. године као дана вештачења до исплате на име стицања без основа. Ставом четвртим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу АА накнади трошкове парничног поступка у износу од 45.588,00 динара, а ББ износ од 66.359,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 4711/23 од 17.07.2024. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба туженог и потврђена првостепена пресуда у ставу првом, другом и четвртм изреке. Ставом другим изреке, одбијен је захтев туженог за накнаду трошкова поступка по жалби.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужени је изјавио ревизију, због битне повреде одредаба парничног поступка из члана 407. став 1. тачка 1, 2. и 3. Закона о парничном поступку и погрешне примене материјалног права са предлогом да се о ревизији одлучи као о изузетно дозвољеној примени члана 404. Закона о парничном поступку.

Одлучујући о дозвољености ревизије у смислу члана 404. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ број 72/11 ... 18/20), у вези члана 92. Закона о уређењу судова („Службени гласник РС“, број 10/23), Врховни суд је оценио да су испуњени услови за одлучивање о посебној ревизији тужене ради уједначавања судске праксе, па је на основу члана 404. став 2. тог закона одлучено као у ставу првом изреке.

Одлучујући о изјављеној ревизији, на основу члана 408. Закона о парничном поступку, Врховни суд је нашао да је ревизија туженог делимично основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, нити битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 6, 8, 10. и 11. овог закона. Нема ни битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. овог закона, јер су у образложењу ревизијом побијане пресуде оцењени битни жалбени наводи у складу са чланом 396 став 1 Закона о парничном поступку. Битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 12. Закона о парничном поступку није разлог за ревизију.

Према утврђеном чињеничном стању тужиоци су по више сукцесивно закључених уговора о раду на одређено време били у радном односу код туженог на радном месту службеник обезбеђења у Сектору НИС Тужиоцима је радни однос код туженог престао 30.09.2018. године. Тужиоци су сразмерно броју месеци проведених на раду остварили право на по 15 дана годишњег одмора за 2018. годину, а тужилац ББ је у 2017. години остварио право на 7 дана годишњег одмора. Тужиоцу АА је решењем туженог од 10.08.2018. године одобрено коришћење дела годишњег одмора за 2018. годину у трајању од 10 радних дана у периоду од 03.09.2018. године до 14.09.2018. године, који је и искористио, али му је остало неискоришћено пет дана годишњег одмора за 2018. годину. Тужилац ББ није добио решење о коришћењу годишњег одмора ни за 2017. годину, ни за 2018. годину, нити је искористио дане годишњег одмора. Изведен је доказ вештачењем од стране судског вештака економско – финансијске области. Утврђено је да тужиоцу АА на име накнаде за неискоришћен годишњи одмор за 2018. годину припада износ од 5.587,53 динара, а да тужиоцу ББ на име накнаде за неискоришћен годишњи одмор за 2017. годину припада износ од 6.479,93 динара, а за 2018. годину износ од 16.917,37 динара. Такође, утврђено је и да тужиоцу АА није правилно обрачуната накнада зараде за време коришћења годишњег одмора за 2018. годину јер је исту тужени обрачунавао у висини зараде по сату за месец као да тужилац ради, за месец за који се врши обрачун, а не на основу просечне зараде у претходних 12 месеци како је предвиђено чланом 114. Закона о раду. Тужиоцу је на име накнаде зараде за годишњи одмор исплаћено мање 299,05 динара. Поред тога, имајући у виду цену месечне превозне карте у ..., сразмерно броју дана рада, тужиоцу АА у периоду од 01.09.2017. године до 30.09.2018. године су мање исплаћени трошкови за долазак и одлазак са рада у висини од 4.704,20 динара. Тужиоци су подели тужбу 13.03.2019. године, а поднеском од 10.02.2023. године преиначили си тужбу, опредељујући тужбене захтеве у складу са налазом и мишљењем судског вештака.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су у складу са одредбама члана 76. и члана 118. став 1. тачка 1. Закона о раду обавезали туженог да тужиоцу ББ накнади штету за неискоришћен годишњи одмор за 2017. и 2018. годину, а да тужиоцу АА поред накнаде штете за неискоришћен годишњи одмор за 2018. годину, исплати и разлику накнаде зараде за време коришћења годишњег одмора за 2018. годину и трошкове за долазак и одлазак са рада. Нижестепени судови су оценили да приговор застарелости није основан с обзиром да је тужба поднета 13.03.2019. године,

а да су тужиочева потраживања најкасније из јуна 2017. године, тако да није протекао рок од три године за застару потраживања.

По налажењу Врховног суда, истакнути приговор застарелости оцењен је погрешном применом материјалног права у односу на потраживање тужиоца АА на име разлике накнаде зараде за време коришћења годишњег одмора за 2018. годину и потраживање тужиоца ББ на име накнаде штете због неискоришћеног годишњег одмора за 2017. годину.

Према члану 196. Закона о раду („Службени гласник РС“ број 24/05...113/17), сва новчана потраживања из радног односа застаревају у року од три године од дана настанка обавезе. Рок од три године почиње да тече од првог наредног дана након дана када је послодавац био дужан да исплати одређено примање, а истиче кад у трећој години протекне дан који по броју одговара дану у коме је застарелост почела да тече. Овај трогодишњи рок односи се на сва новчана потраживања из радног односа, дакле и на потраживања накнаде зараде за време коришћења годишњег одмора и накнаде штете због неискоришћеног годишњег одмора, а о којима потраживањима је одлучено нижестепеним одлукама.

Тужиоцима је, како произилази из утврђеног чињеничног стања престао радни однос код туженог послодавца 30.09.2018. године. Стога је тужени у складу са чланом 186. став 1. и 2. Закона о раду био дужан да тужиоцима сва неисплаћена примања која су остварили до дана престанка радног односа исплати најкасније у року од 30 дана од дана престанка радног односа (30.10.2018. године). Након тог дана почео је да тече рок застарелости потраживања тужилаца, а који је у односу на потраживање тужиоца АА разлике накнаде зараде за време коришћења годишњег одмора у 2018. години и потраживање тужиоца ББ накнаде штете због неискоришћеног годишњег одмора за 2017. годину истекао.

Тужиоци су поднеском од 10.02.2023. године преиначили тужбу тако што је тужилац АА поставио захтев за исплату разлике накнаде зараде за време коришћења годишњег одмора у 2018. години, а тужилац ББ захтев за накнаду штете због неискоришћеног годишњег одмора за 2017. годину, а које захтеве нису поставили у тужби коју су поднели 13.03.2019. године. Код изложеног, супротно налажењу нижестепених судова основан је приговор застарелости који је истакао тужени, с обзиром да је од момента доспелости предметних потраживања (30.10.2018. године) до достављања поднеска од 10.02.2023. године, којим је преиначена тужба и поднети захтеви за исплату назначених потраживања протекао трогодишњи рок застарелости прописан чланом 196. Закона о раду. Стога је услед наступања застарелости у складу са чланом 360. став 1. Закона о облигационим односима престало право тужилаца да захтевају од туженог испуњење наведених обавеза које се односе на исплату разлике накнаде зараде за време коришћења годишњег одмора, односно накнаду штете због неискоришћеног годишњег одмора, па су нижестепене одлуке преиначене и одбијени тужбени захтеви тужилаца у том делу.

Из наведених разлога, на основу члана 416. став 1. Закона о парничном поступку, одлучено је као у другом ставу изреке.

У преосталом делу побијане одлуке, неосновано се ревизијом туженог указује на погрешну примену материјалног права.

Према члану 76. став 1. и 2. Закона о раду послодавац је дужан да у случају престанка радног односа запосленом који није искористио годишњи одмор у целини или делимично, исплати новчану накнаду уместо коришћења годишњег одмора, у висини просечне зараде у претходних 12 месеци, сразмерно броју дана неискоришћеног годишњег одмора. Ова накнада има карактер накнаде штете.

Према правилима из члана 118. став 1. тачка 1. Закона о раду запослени има право на накнаду трошкова у складу са општим актом и уговором о раду и то трошкова за долазак и одлазак са рада, у висини цене превозне карте у јавном саобраћају, ако послодавац није обезбедио сопствени превоз.

Чланом 186. Закона о раду је предвиђено да је послодавац дужан да запосленом, у случају престанка радног односа, исплати све неисплаћене зараде, накнаде зараде и друга примања која је запослени остварио до дана престанка радног односа у складу са општим актом и уговором о раду. Исплату обавезе из става 1. овог члана, послодавац је дужан да изврши најкасније у року од 30 дана од дана престанка радног односа.

Поштујући наведене законске одредбе, а код утврђеног чињеничног стања да тужиоцу АА до престанка радног односа тужени није исплатио у целости трошкове за долазак и одлазак са рада, за тражени период, односно да тужилац ББ, до престанка радног односа није искористио годишњи одмор за 2018. годину, правилан је закључак нижестепених судова о основаности потраживања накнаде трошкова за долазак и одлазак са рада тужиоца АА, односно накнаде штете за неискоришћени годишњи одмор за 2018. годину тужиоца ББ.

Из наведених разлога, Врховни суд је применом одредбе члана 414. став 1. и 2. Закона о парничном поступку одлучио као у ставу трећем изреке.

Код изложеног, имајући у виду постигнути успех странака у поступку, Врховни суд је на основу члана 165. у вези члана 153. Закона о парничном поступку одлучио као у ставу четвртом изреке.

**Председник већа - судија
Драгана Маринковић, с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**